

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов укладення контракту про проходження військової служби та надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації”

1. Мета

Метою розробки проєкту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов укладення контракту про проходження військової служби та надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації” (далі – проєкт акта) є створення умов для переходу сил оборони на комплектування військовослужбовцями військової служби за контрактом.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено на виконання пункту 9 Операційної цілі 2. Кадрова політика, мобілізація і рекрутинг Плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2025 року № 1003-р.

Необхідність прийняття проєкту акта зумовлена потребою створення належних правових умов для популяризації військової служби за контрактом, підвищення її престижу та привабливості серед громадян. Зазначене особливо важливо в умовах дії воєнного стану, коли питання укомплектованості сил оборони вмотивованими військовослужбовцями набуває першочергового значення.

Прийняття акта сприятиме реалізації державної політики у сфері оборони, спрямованої на зміцнення боєздатності та підвищення ефективності сил оборони. Розвиток інституту військової служби за контрактом є ключовим чинником у забезпеченні стабільності професійної армії, що відповідає сучасним викликам та потребам держави.

Окремим завданням є запровадження більш гнучких і зрозумілих механізмів укладення та продовження контрактів, у тому числі можливості укладення нового контракту військовослужбовцями, які вже проходять службу за контрактом, зокрема тими, з ким контракт укладено до закінчення особливого періоду чи до оголошення демобілізації, або строк дії контракту яких було продовжено понад установлені строки. Вважається, що такий підхід дозволить забезпечити безперервність служби та підвищити мотивацію особового складу.

Важливим аспектом є також формування кадрового потенціалу професійної армії на перспективу. Створення умов для довгострокового планування та розвитку військової служби за контрактом сприятиме підготовці висококваліфікованих кадрів, здатних ефективно виконувати завдання із захисту держави.

Крім того, актом передбачається встановлення нової підстави для відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації для військовозобов’язаних та

ДОКУМЕНТ СЕДО

Сертифікат [3F1FC22062171FDF040000000EDC0000421D0300](#)

Підписувач [Шмигаль Денис Анатолійович](#)

Дійсний з [18.07.2025 0:00:00](#) по [17.07.2027 23:59:59](#)

Міністерство оборони України

220/20656 від 26.11.2025 12:40

резервістів з дня їх звільнення з військової служби за контрактом, укладеним під час особливого періоду. Це забезпечить можливість для відпочинку, відновлення та, за потреби, проходження медико-соціальної реабілітації, що є важливим елементом соціального захисту військовослужбовців.

У комплексі зазначені заходи спрямовані на підвищення ефективності кадрової політики у сфері оборони, забезпечення належного функціонування системи військової служби за контрактом та зміцнення обороноздатності держави.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта передбачається внесення змін до статей 19, 20 та 23 Закону України “Про військовий обов’язок і військову службу”, якими пропонується:

надати можливість укласти або переукладати контракти з підвищеними мотиваційними чинниками для військовослужбовців, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, за призовом з числа резервістів, а також для тих, хто вже перебуває на військовій службі за контрактом;

передбачити можливість прийняття на військову службу за контрактом з підвищеними мотиваційними чинниками військовослужбовців з інших видів служби та військовозобов’язаних;

установити строки контрактів під час особливого періоду у межах від одного до п’яти років, з можливістю переукладати наступний контракт строком від 1 до 10 років;

надати можливість переукладення контрактів з підвищеними мотиваційними чинниками з випускниками закладів фахової передвищої та вищої військової освіти.

Крім того, проектом акта передбачається внесення зміни до статті 23 Закону України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”, якою встановлюється право громадян України, що проходили військову службу за контрактом з підвищеними мотиваційними чинниками та були звільнені після закінчення строку його дії, на відстрочку від призову протягом дванадцяти місяців з дня звільнення з військової служби за контрактом.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють:

Конституція України;

Закон України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”;

Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта потребує додаткового фінансування із державного бюджету. У відповідності до вимог § 34 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950 (у редакції постанови Міністрів України від 9 листопада 2011 р. № 1156) фінансово-економічні розрахунки надіслані Міністерством оборони України до Міністерства фінансів України та Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України 20.10.2025 за № 220/17973, додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не потребує проведення консультацій з громадськістю.

Проект акта не потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 р. № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій не надсилався.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта немає положень, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
 стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
 впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
 містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
 створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної та громадської антидискримінаційної експертизи

8. Прогноз результатів

Реалізація положень проекту акта сприятиме створенню стабільної та ефективної системи комплектування військових частин військовослужбовцями за контрактом, що дозволить зменшити залежність від мобілізаційних заходів та забезпечить більш прогнозоване планування персоналу у сфері оборони.

Запровадження додаткових соціальних гарантій, зокрема права на відстрочку від призову на військову службу під час мобілізації протягом дванадцяти місяців після звільнення з військової служби за контрактом, підвищить рівень соціального захисту військовослужбовців та сприятиме їх адаптації після проходження служби.

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці; рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші спільні відносини.

Міністр оборони України

Денис ШМИГАЛЬ

_____ 2025 р.